

PERSPEKTIVER I DANSK

■ Oluf Carl Lindberg-Nielsen, lektor, Århus Statsgymnasium.

Perspektiver i dansk er en grundbog til dansk, skræddersyet til den nye læreplan, der som bekendt arbejder med perspektiver i stedet for stofområder. Det lægger jo op til en tematisk tilgang til undervisningen, og konsekvent nok har bogens forfattere bygget bogen op af 11 kapitler med et tema eller et emne i fokus. Til bogen hører endvidere en antologi og en webside, som jeg ikke har haft lejlighed til at kigge på.

Bogens kapitler er bygget op på den måde, at de indledningsvist i en tekstboks præsenterer et fagligt fokus. Her fremhæves centrale begreber med fed skrift. Derefter kommer brødtæst med opgaver, tekstarbejde og centrale begreber, og til sidst slutes af med en side med overskriften "Hvad kan du huske, og hvad har du lært?", hvor alle afsnittets begreber listes op. Denne side er med farvet baggrund, hvorfor det er særdeles let for eleverne at orientere sig i bogen og at bruge den selvstændigt i forbindelse med en skriftlig opgave eller til eksamenslæsning. Selvom det i forordet hedder, at man kan læse bogens kapitler i en vilkårlig rækkefølge, forekommer der alligevel at være en progression fra introducerende stof i de første kapitler til mere tematisk og begrebslig kompleksitet hen imod slutningen.

Kapitlernes temaer er umiddelbart spændende, og en god del af dem giver mig inspiration til, hvordan man kan arbejde tematisk under det nye læreplansregime. Og måske kæmpe sig fri af den gamle læreplans opdeling i stofområder. Kapitlet "Fortællinger om syndefald" arbejder både med litteratur og billedanalyse, "Fortællinger fra hjemstavnen" med litteratur, film og tv-serie, og i "I krig med virkeligheden" kommer vi omkring dokumentarfilm, fikcionalisering, digte, krigsfotografi, fortællende journalistik og radiokommentar. Sådan er det tænkt i den nye læreplan, og sådan kan det gøres. Med *Perspektiver i dansk* har vi fået en god guide til, hvordan man bygger forløb op med flere perspektiver på emnet, såvel som en kompetent indføring i fagets metoder og begreber.

Måske mere metoder og begreber end temaer. Under læsningen af bogen følte jeg mig af og til hensat til folkeskolens tysktimer, hvor gode historier om den forulykkede folkevogn eller tykke Uwe, der kommer til at spise hele anretningen til forældrenes gæstebud, og som jeg glædede mig til at tale om i timen, aldrig, aldrig var interessante som historier, men blot en anledning til at introducere et nyt grammatisk begreb. Var

Uwe egoist eller en tankeløs dreng? Ja, både-og, for "egoist" og "tankeløs dreng" er subjektsprædikater, og subjektsprædikater markeres med en cirkel med et kryds i midten og står i nominativ. Så lærte jeg det – videre til næste kapitel. Og sådan er det også her i bogen; krig, hjemstavn og syndefald er anledning til at introducere nye faglige begreber, og af dem er der mange. Differenskæde, gatekeeping og multiplot. Nå, det var nyt for mig, men så blev jeg det klogere. Fremhævet med fed skrift i teksten og både introduceret og gentaget på de farvede sider er der ingen tvivl om, at bogens primære sigte er begreber og metode; temaerne et instrument herfor.

Måske er dette hjertesuk urimeligt i en anmeldelse af denne lødige bog, men vi oplever i disse år en forskydning af den faglige interesse fra indhold til begreber og metode. Selvfølgelig kan vægtningen ikke stilles op som et absolut enten-eller, men tendensen er klar, og den er klar for gymnasiet som helhed. Symptomatisk nok har *Perspektiver i dansk* bevidst fravalgt litteraturhistorien, og man finder heller ingen introduktion til ismer af nogen slags, hvad der forekommer mig at være et noget begrænset perspektiv for en grundbog. Måske er det på tide, at vi debatterer danskfagets raison d'être med hinanden; er metoderne en dåseåbner for en udlægning af teksters intentionalitet og derfor sekundære, eller ligger fagets kerne i vores metoder og begrebsapparat? Det sidste forekommer mig temmelig perspektivløst.

Forfatter: Mads Rangvid og Mimi Sørensen
Dansklærerforeningens Forlag 2018

